

UITLEG GEBRUIKTE TERMEN

In de stukken vindt u veel woorden terug die gerechtsdeurwaarders gebruiken. De betekenis ervan is niet altijd direct duidelijk. We hebben veelgebruikte termen voor u op een rijtje gezet, op alfabetische volgorde. Klik op de eerste letter van het woord voor de uitleg.

A

Aanhangig maken

Een zaak aanhangig maken betekent dat deze wordt voorgelegd aan de rechter.

Aanmaning

Wanneer een schuldenaar niet betaalt na het verlopen van de betalingstermijn, stuurt de schuldeiser een aanmaning. Dit is een schriftelijke sommatie om het openstaande bedrag binnen een nieuw vastgestelde termijn te voldoen. Een aanmaning kan ook door een incassobureau of gerechtsdeurwaarder worden gestuurd.

Aanzegging

Een gerechtelijke bekendmaking. Denk aan een aanzegging van een openbare verkoop of een aanzegging tot ontruiming.

Advocaat

Een advocaat voert de procedure bij de rechtbank. De advocaat is verantwoordelijk voor de rechtszaak, zorgt ervoor dat alle benodigde documenten op tijd bij de rechtbank liggen en voert het woord tijdens de rechtszitting.

Akte van Cessie

Een schriftelijke overeenkomst waarin de schuldeiser zijn vordering op een schuldenaar overdraagt aan iemand anders. Diegene kan vervolgens de vordering incasseren.

Alternatieve geschillenbeslechting

Een middel om de rechtspleging te ontlasten. Het is een aanvulling op bestaande de wetten en juridische procedures.

Voorbeelden:

Arbitrage

In het geval van arbitrage wordt een scheidsrechter, de arbiter, bij de zaak betrokken. Arbitrage gaat ervan uit dat de betrokken partijen op basis van gelijkwaardigheid besluiten zich te onderwerpen aan geschilbeslechting.

Mediation

Een vorm van bemiddeling in conflicten of in een situatie waarin kans op een geschil bestaat. Een neutrale deskundige, de mediator, begeleidt de onderhandelingen tussen partijen om vanuit hun belangen tot een gezamenlijke oplossing te komen.

Ambtelijke handeling

Een handeling die door een deurwaarder wordt verricht. Meestal wordt hiervan verslag gedaan in een officieel document. Ook wel een 'exploot' of een 'proces-verbaal' genoemd.

Arbitrage

Een vorm van geschillenbeslechting waarbij niet de rechter, maar één of meer door de partijen zelf aangewezen scheidsrechters een uitspraak doen.

Arrest

Een uitspraak of vonnis door een rechter. Een arrest wordt uitgesproken door het gerechtshof of de Hoge Raad, een vonnis door het kantongerecht.

B

Bankbeslag

Beslag leggen is een maatregel om een schuld te incasseren. Bij een bankbeslag wordt er beslag gelegd op uw bankrekening, waarna u zelf geen beschikking meer heeft over dit geld. Het geld wordt vervolgens gebruikt om (een deel van) uw schulden af te lossen.

Beschikking

In een procedure die gestart wordt met een verzoekschrift, zoals een echtscheiding, alimentatie of bewind, wordt de uitspraak een 'beschikking' genoemd. Een beschikking is een uitspraak van de rechter gericht op één persoon of een groep personen. Er is in elk geval geen sprake van een besluit van algemene strekking.

Beslag

Het in beslag nemen van bepaalde zaken door een gerechtsdeurwaarder. Dit kan alleen na het verkrijgen van een executoriale titel, zoals een dwangbevel, vonnis of beschikking. Denk aan beslag op roerende zaken, loon of bankrekening.

Beslag leggen

Beslaglegging is een maatregel om een schuld te incasseren. De officiële omschrijving daarvan luidt: het onttrekken van zaken aan de vrije beschikking van de schuldenaar. Een schuldenaar kan niets meer doen om het beslag tegen te houden. Er kan beslag worden gelegd op inkomsten, bankrekeningen, roerende en onroerende zaken. Op sommige inkomsten, zoals Kinderbijslag, mag geen beslag worden gelegd. Voorwaarde voor het mogen leggen van beslag is dat de deurwaarder een titel in bezit heeft.

Beslag onroerende zaken

Een deurwaarder kan beslag leggen op onroerende zaken, zoals een huis. De zaken waarop beslag is gelegd, kunnen in het openbaar worden verkocht. Met de opbrengst worden schulden afgelost.

Beslag op inkomsten

Een deurwaarder kan beslag leggen op inkomsten, zoals een loon of een uitkering. Het deel van het loon of de uitkering waarop beslag is gelegd, wordt dan niet aan de schuldenaar, maar aan de deurwaarder betaald. De inkomsten waarop beslag is gelegd, worden gebruikt om de schulden af te lossen.

Beslag roerende zaken

Een deurwaarder kan beslag leggen op roerende zaken, zoals de inboedel of een auto. De zaken waarop beslag is gelegd, kunnen door de deurwaarder in het openbaar worden verkocht. Met de opbrengst worden schulden afgelost.

Beslagvrije voet

De wet zegt dat iedere Nederlander moet kunnen voorzien in de kosten van het levensonderhoud. Op het bedrag dat nodig is voor levensonderhoud, de zogenaamde beslagvrije voet, mag de deurwaarder geen beslag leggen. De beslagvrije voet verschilt per persoon, afhankelijk van inkomsten en uitgaven. Als de schuldenaar hierover desgevraagd geen gegevens verstrekt, wordt uitgegaan van een standaardbedrag.

Betalingsregeling

Wanneer een schuldenaar zijn schulden niet in één keer kan betalen, kan de deurwaarder afspraken maken over het betalen van de schuld in termijnen. Voorwaarde is dat de schuldeiser hiermee akkoord gaat.

Betekening

Een gerechtelijke bekendmaking door een deurwaarder van stukken en mededelingen aan de schuldenaar.

Betekeningskosten

De kosten die een deurwaarder maakt bij het incasseren van schulden kunnen in rekening worden gebracht bij de schuldenaar. Denk aan kosten voor het maken van officiële documenten en de bezorging daarvan: de exploitkosten of betekeningskosten.

Bevel

Als een deurwaarder een bevel doet, beveelt hij de betrokkene om te voldoen aan een uitspraak van de rechter. De termijn waarbinnen het beval uitgevoerd moet worden, hangt af van de uitspraak van de rechter of wettelijke bepalingen.

Bureau Krediet Registratie (BKR)

Registreert openstaande vorderingen en leningen. Schuldeisers melden openstaande vorderingen aan (en af) bij het BKR. Deurwaarders kunnen geen vorderingen aan- of afmelden bij het BKR.

Bodemprocedure

In kort geding neemt de rechter een voorlopige beslissing. Na de uitspraak in kort geding kan de rechter het verzoek krijgen om een definitieve beslissing te nemen in een aparte procedure: de bodemprocedure.

Btag-tarieven

Voor de kosten die een schuldenaar moet vergoeden voor de ambtshandelingen van een gerechtsdeurwaarder gelden vaste tarieven. De ambtshandelingen van de gerechtsdeurwaarder worden beschreven in het 'Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders' (Btag). In het besluit wordt aangegeven welke kosten de deurwaarder aan de debiteur kan doorberekenen.

Buitengerechtelijk

Zonder tussenkomst van rechter of dwangmiddelen proberen tot een oplossing van de zaak te komen. Een ander woord voor buitenrechtelijk is minnelijk.

Buitengerechtelijke/minnelijke incasso

De eerste stap die een deurwaarder zet om een schuldenaar te doen overgaan tot betaling. Hierbij heeft de deurwaarder nog geen dwangmiddelen tot zijn beschikking.

Buitengerechtelijke kosten

De kosten die een deurwaarder maakt voor het incasseren van een schuld nog voordat de rechter is ingeschakeld.

C

Cessie

Zie Akte van Cessie

Comparitie van partijen

Op bevel van de rechter moeten partijen persoonlijk verschijnen voor de rechter. De rechter wil hiermee inlichtingen verkrijgen over het geschil om het op minnelijke wijze (zonder gerechtelijke uitspraak) proberen op te lossen.

Competentiegrens

De competentiegrens geeft aan bij welk soort gerecht een bepaalde procedure zal lopen. Geschillen over arbeidsovereenkomst, huur en geldvorderingen tot € 25.000 worden behandeld door het kantongerecht. Alle andere zaken behandelt de rechtbank.

Conclusie van Antwoord

Een schriftelijke verweer van de gedaagde (ook wel schuldenaar of debiteur) op de inhoud van de dagvaarding.

Conclusie van Dupliek

Het laatste verweer van de schuldenaar op een vordering. Deze volgt op de eerste Conclusie van Antwoord en het verweer van de schuldeiser, de Conclusie van Repliek.

Conclusie van Eis

De beschrijving van de vordering en het verzoek aan de rechter om u te veroordelen van de schuldeiser.

Conclusie van Replik

Volgt op de Conclusie van Antwoord. De rechter kan bepalen dat de eiser vervolgens op het verweer van de schuldenaar reageert. Dit noemen we de 'conclusie van repliek'. De schuldenaar mag dan als verweerder daar nog een keer op reageren: de Conclusie van Dupliek.

Conservatoir beslag

Het beslag dat tot doel heeft verhaalobjecten veilig te stellen als er geen beschikking is over een executoriale titel en er moet worden gevreesd voor verduistering van het verhaalsobject. Via een advocaat wendt men zich tot de president van de rechtbank om verlof te krijgen voor conservatoir beslag.

Constatering

Een vaststelling door de deurwaarder van hetgeen hem uit eigen waarneming bekend wordt, ofwel wat hij zelf constateert. Daarvan maakt de deurwaarder een akte op, het zogeheten 'proces-verbaal van constatering'. Een proces-verbaal van constatering kan bijvoorbeeld dienen als (aanvullend) bewijsstuk.

Cumulatief beslag

Hiervan is sprake als er meer dan één beslag is gelegd op hetzelfde, bijvoorbeeld op het loon. De bedragen waarop in de verschillende zaken beslag wordt gelegd, worden bij elkaar opgeteld. Hierna verdeelt de eerste beslaglegger naar rato (iedere schuldeiser ontvangt naar verhouding).

Curatele

Onder curatele stelling kan om twee redenen gebeuren. Ten eerste wanneer een meerderjarige zowel zijn financiële als persoonlijke belangen niet meer kan behartigen. Het verzoek tot onder curatele stelling kan hierbij worden ingediend door naasten en soms ook door de betrokkene zelf. Ten tweede kan een bedrijf of een persoon onder curatele worden gesteld wanneer er sprake is van een faillissement.

Curator

De persoon die door de rechtbank wordt aangewezen om op te treden namens iemand die handelingsonbekwaam is (onder curatele is gesteld). In faillissementen is de curator degene die het vermogen van degene die failliet is gegaan te gelde maakt en over de schuldeisers verdeelt.

D

Dagvaarding

Een schriftelijke oproep aan een gedaagde (schuldenaar of debiteur) om voor het gerecht te verschijnen.

Debiteur

Degene die een bedrag verschuldigd is aan de eiser (opdrachtgever). Ook wel schuldenaar genoemd.

Derdenarrest, derdenbeslag

Wanneer een deurwaarder beslag legt op zaken van de schuldenaar die zich onder een derde bevinden. Bijvoorbeeld beslag op loon, een uitkering of goederen die iemand anders voor de schuldenaar bewaart. Het leggen van beslag onder een derde is een ambtelijke handeling waarvan de deurwaarder een proces-verbaal opmaakt.

Descente

Een gerechtelijke plaatsopneming. De rechter bepaalt in dat geval in een procedure dat hij de plaats waar het geschil betrekking op heeft, zal gaan bezichtigen. Dit om zich een beter oordeel te kunnen vormen.

Deurwaarder, gerechtsdeurwaarder

Een deurwaarder wordt benoemd door de Kroon en is belast met een aantal wettelijke taken. Voorbeelden hiervan zijn het uitbrengen van dagvaardingen, exploitatie, het verrichten van ontruiming, inbeslagnemingen en executoriale verkopen.

Domicilie

De wettige woonplaats. Dit is ook het adres waarop officiële stukken worden bezorgd als er sprake is van een rechtszaak. De schuldeiser zal in veel gevallen domicilie kiezen bij de deurwaarder. Dat wil dus zeggen dat officiële documenten die voor de schuldeiser bestemd zijn, bezorgd worden bij de deurwaarder.

Dossier

Een verzameling van gegevens van de opdrachtgever en de schuldenaar, die op een bepaalde zaak of persoon betrekking hebben.

Dwangbevel

Een ten uitvoer te leggen bevel om te betalen. Hierbij is rechtelijke tussenkomst niet vereist. Dwangbevelen kunnen slechts door bepaalde organen worden uitgevaardigd.

E

Eenmanszaak

Een onderneming waarbij het privévermogen en het vermogen van de zaak van de ondernemer één geheel vormen. Schuldeisers kunnen zich op het totale vermogen verhalen.

Eis

Een vordering van de schuldeiser op de schuldenaar.

Eiser

Degene die de gerechtelijke procedure start. De eiser wordt ook wel 'opdrachtgever' genoemd.

Executie

Het uitvoeren van vonnissen, beschikkingen, dwangbevelen en akten. Voorbeelden hiervan zijn beslag roerende zaken met openbare verkoop, ontruiming of derdenbeslag.

Executiefase

De fase die bij het incasseren van een vordering volgt op de gerechtelijke incassofase. Wanneer de schuldenaar niet aan het vonnis van de rechter voldoet, dan kan de deurwaarder het vonnis executeren. De deurwaarder mag dan dwangmiddelen gebruiken om de schuldenaar te dwingen tot betaling, zoals beslag leggen.

Executiegeschil

Een geschil omtrent de tenuitvoerlegging van een titel, bijvoorbeeld een vonnis.

Executiekosten

De kosten die een deurwaarder maakt bij het toepassen van dwangmiddelen om schulden te incasseren. Voorbeelden daarvan zijn de kosten van het leggen van loonbeslag, bankbeslag of beslag op een uitkering, maar ook de kosten van het ontruimen van een woning of van openbare verkopen.

Executoriaal beslag

De handeling van de deurwaarder om bepaalde voorwerpen of gelden aan de macht van de verliezende partij te onttrekken. Daarmee krijgt degene die door de rechter in het gelijk is gesteld zijn voorwerpen terug of wordt deze persoon betaald.

Executoriale titel

De vorm waarin een afschrift van een rechterlijk vonnis is opgemaakt, zodat de gerechtsdeurwaarder het vonnis ten uitvoer kan leggen. Een vonnis in executoriale vorm begint altijd met de woorden "In naam der Koningin".

Exploot

De algemene benaming voor een ambtelijk stuk van de deurwaarder. Deze wordt persoonlijk aan een betrokkene gedaan of aan zijn woonadres per gesloten envelop.

Explootkosten

De kosten van het maken van officiële documenten en het bezorgen daarvan. Deze worden ook wel 'betekeningskosten' genoemd.

F

Faillissement

Een gerechtelijk beslag op het vermogen van een schuldenaar. Op aanvraag van de schuldenaar zelf of van een of meer schuldeisers spreekt de rechtbank in een vonnis het faillissement uit. In het vonnis benoemt de rechter een curator en een rechter-commissaris. De curator beheert de failliete boedel en is belast met de vereffening van de schulden. De rechter-commissaris houdt toezicht op de curator.

Faillissementsrekest

Een verzoek aan de rechtbank om een bedrijf failliet te verklaren. Zo'n verzoek kan (via een advocaat) worden ingediend door het bedrijf zelf, of door de schuldeiser(s) van het bedrijf.

Finale kwijting

Een schuldenaar en een schuldeiser kunnen afspreken dat de schuldenaar nog een deel van de schuld moet betalen en dat de rest van de schuld wordt kwijtgescholden. Wanneer de betaling van het afgesproken bedrag is gedaan, wordt er finale kwijting gegeven.

G

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

De gemeente registreert de gegevens van de inwoners van de gemeente, zoals geboortedatum en adres. Deze gegevens worden geregistreerd in een systeem dat de 'Gemeentelijke Basisadministratie' heet en mogen niet zonder meer aan anderen worden verstrekt. Deurwaarders zijn hierop de uitzondering, omdat zij zeker moeten weten dat officiële documenten op het juiste adres worden bezorgd.

Gedaagde

De gedaagde in een gerechtelijke procedure is degene tegen wie een eis wordt gericht.

Gemachtigde

Iemand die als vertegenwoordiger namens een partij optreedt in een procedure bij de kantonrechter. Advocaten en deurwaarders kun je dus ook gemachtigden noemen. Als u naar de kantonrechter moet, kunt u een advocaat meenemen. Die advocaat is dan uw gemachtigde.

Gemachtigdensalaris

Het salaris van een gemachtigde in een procedure. Het salaris is verschuldigd op het moment dat de dagvaarding is betekend. Een van de partijen kan worden veroordeeld tot betaling van het salaris van de gemachtigde van de ander. De hoogte hiervan is afhankelijk van het belang van de zaak en de hoeveelheid verrichte werkzaamheden. Er wordt een standaardtarief gehanteerd dat gebaseerd is op afspraken die zijn gemaakt met kantonrechters. Een kantonrechter heeft de bevoegdheid het salaris te matigen. Het salaris dekt over het algemeen niet het werkelijke honorarium.

Gerechtelijke incassofase

Wanneer de schuldenaar na een herinnering niet betaalt, kan de deurwaarder de rechter vragen om een uitspraak. De bedoeling is dan dat de rechter aangeeft dat de schuldenaar moet betalen, omdat de deurwaarder anders maatregelen mag treffen om de schuldenaar tot betaling te dwingen. Deze stap bij het incasseren van een vordering wordt ook wel de 'gerechtelijke incassofase' genoemd.

Gerechtelijke kosten

De kosten die verbonden zijn aan het inschakelen van een rechter. Er zijn verschillende soorten gerechtelijke kosten. De belangrijkste zijn het gemachtigdensalaris en het griffierecht.

Gerechtsdeurwaarderswet

De wet waarin het ambt van de gerechtsdeurwaarder is geregeld: de bevoegdheden, verplichtingen, benoeming en ontslag, nevenwerkzaamheden, tuchtspraak, etc.

Griffier

De persoon die een verslag maakt van de zitting en de rechter ondersteunt bij het schrijven van een vonnis.

Griffierecht

Het bedrag dat aan een gerecht moet worden betaald wanneer men een civiele of bestuursrechtszaak start, ter vergoeding van de kosten van de rechter, griffie etc.

Grondwet

Hierin staan de grondrechten en plichten van burgers, en de bevoegdheden van het parlement, de ministers en de Koningin. Er staat in hoe gemeenten en provincies moeten functioneren, hoe wetten worden gemaakt en hoe de rechtspraak in zijn werk gaat.

Grosse

Het afschrift van het vonnis dat de partij die in het gelijk gesteld is ontvangt.

H

Handelsregister

Registreert de gegevens van bedrijven, zoals de rechtsvorm en het adres. Iedereen mag gegevens opvragen bij het handelsregister. Wanneer de deurwaarder een officieel document (een exploit) moet afgeven aan een bedrijf, dan zal hij van tevoren bij het handelsregister de juiste naam en het adres van het bedrijf nagaan. Het handelsregister wordt ook wel 'Kamer van Koophandel' genoemd.

Hoger beroep

Wanneer een van de partijen die bij een procedure betrokken is het niet eens is met de uitspraak, kan hij zich in veel gevallen wenden tot een 'hogere' rechter. Deze gaat dan de zaak opnieuw beoordelen aan de hand van de ingebrachte bezwaren. Om tegen bijvoorbeeld de uitspraak van een kantonrechter hoger beroep te kunnen instellen, dient het bij de vordering echter wel om tenminste € 1.750 te gaan.

Hoofdelijke aansprakelijkheid

Geheel aansprakelijk zijn voor een bepaalde schuld. Ieder die hoofdelijk aansprakelijk is, kan individueel voor het geheel worden aangesproken. Wanneer bijvoorbeeld twee personen hoofdelijk aansprakelijk zijn voor een schuld, maar slechts één van hen de schuld kan voldoen, wordt de schuld op deze persoon verhaald. Deze persoon heeft daarmee een vorderingsrecht op de andere schuldenaar voor wat betreft de helft van de schuld.

Hoofdsom

De verschuldigde geldsom, exclusief de daarop berekende rentes en toeslagen voor gemaakte kosten.

Hulpofficier van Justitie

Iemand die voor het Openbaar Ministerie werkt. Het Openbaar Ministerie zorgt ervoor dat strafbare feiten worden opgespoord en vervolgd. De officier van justitie treedt op als vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie en leidt het opsporingsonderzoek. Het openbaar Ministerie houdt ook toezicht op de goede uitvoering van het vonnis van rechters. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het uitvoeren van een ontruiming van een woning. Als er niemand thuis is, zal daar een (Hulp-)officier van Justitie bij aanwezig zijn. Deze zorgt er tevens voor dat de rechten van de schuldenaar niet geschonden worden.

I

Incasso

Het innen van een geldvordering zonder tussenkomst van een rechter (buitengerechtelijk).

Incassofasen

Het incasseren van een vordering door een deurwaarder gebeurt in drie stappen. Allereerst is er de minnelijke/buitengerechtelijke incasso. Hierop volgt de gerechtelijke fase. De laatste stap is de executiefase.

Informatiekosten

Het is mogelijk dat een deurwaarder een adres op moet vragen bij de gemeente voor het kunnen incasseren van schulden. Ook kan hij informatie op moeten vragen bij bijvoorbeeld de Rijksdienst voor het wegverkeer (RDW), de Kamer van Koophandel, het Kadaster of bij het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen. De kosten die de deurwaarder daarvoor in rekening brengt, zijn de informatiekosten.

Ingebrekestelling

Een schriftelijke verklaring van de schuldeiser aan zijn schuldenaar. In deze verklaring staat dat de schuldenaar in gebreke is en hij formeel aansprakelijk wordt gesteld voor de schade die de schuldeiser lijdt door het uitblijven van de presentatie.

Insolventie

De staat waarin een persoon of onderneming niet aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. Deze gaat soms vooraf aan faillissement.

J

Jurisprudentie

Het geheel van uitspraken van rechters. De jurisprudentie vormt een richtlijn voor de rechtspraak in latere, soortgelijke gevallen.

Justitia, Vrouwe Justitia

De godin der gerechtigheid in het oude Rome. Zij wordt vaak afgebeeld met een blinddoek, een weegschaal en een zwaard.

K

Kamer van Koophandel

Registreert de gegevens van bedrijven, zoals de rechtsvorm en het adres. Iedereen mag gegevens opvragen bij het handelsregister. Wanneer de deurwaarder een officieel document (een exploit) moet afgeven aan een bedrijf, dan zal hij van tevoren bij het handelsregister de juiste naam en het adres van het bedrijf nagaan. De Kamer van Koophandel wordt ook wel 'handelsregister' genoemd.

Kantonrechtersformule

Afspraken tussen de kantonrechters over de wijze waarop de hoogte van een vergoeding bij een ontbinding van een arbeidsovereenkomst wordt berekend.

Kort geding

De procedure om in een spoedeisende zaak snel een beslissing van de rechtbank te krijgen. Dit is een voorlopige uitspraak. Hierna kunnen de partijen alsnog naar de rechtbank gaan om de zaak voor te leggen (de bodemprocedure).

Klacht

Heeft u een geschil met uw deurwaarder of een klacht? Leg dit dan schriftelijk voor aan het gerechtsdeurwaarderkantoor zelf. Dit kantoor neemt uw klacht in behandeling en bericht u over de afhandeling ervan. Komt u er samen niet uit? Dan kunt u uw klacht indienen bij de Kamer van Gerechtsdeurwaarders.

Kredietbank

Een overheidsinstelling die personen helpt die zoveel schulden hebben dat zij er zelf niet meer uitkomen.

L

Lijdelijk

In het civiele recht is de rechter lijdelijk. Dat betekent dat hij alleen beslist op de geschilpunten die de partijen zelf naar voren brengen en een afwachtende houding aanneemt. In het strafproces en het bestuursproces is de rechter daarentegen leidend. Hij onderzoekt de zaak die aan hem wordt voorgelegd.

Loonbeslag

Een vorm van derdenbeslag: beslag onder de werkgever op het loon van de schuldenaar. Loonbeslag wordt door de deurwaarder uitgevoerd, in opdracht van een schuldeiser.

M

Mediation

Een alternatieve methode om geschillen op te lossen buiten de rechter om. Mediation wordt ook wel 'alternatieve geschillenbeslechting' of 'ADR' genoemd.

Ministerieplicht

Er zijn handelingen die alleen door een deurwaarder mogen worden verricht. Deze kan een deurwaarder niet weigeren uit te voeren. Bij deze handelingen wordt wel gezegd dat de deurwaarder een ministerieplicht heeft.

Minnelijk (incasso)

In het minnelijke incassotraject (ook wel 'buitengerechtelijk' genoemd) proberen de partijen zonder tussenkomst van de rechter of dwangmiddelen tot een oplossing van de zaak te komen.

Minnelijke schikking

Wanneer een akkoord wordt bereikt zonder tussenkomst van de rechter.

N

Nakosten

De kosten die een schuldeiser naar aanleiding van een vonnis extra mag doorberekenen aan de schuldenaar, mits de rechter in dat vonnis de schuldenaar volledig in de proceskosten heeft veroordeeld. De hoogte van de nakosten is aan een maximum gebonden.

Niet-ontvankelijk

Niet vatbaar voor berechting. De niet-ontvankelijkheid wordt bepaald door de rechter, bijvoorbeeld omdat een zaak te lang heeft gelegen of omdat de termijn waarbinnen het beroep binnen had moeten zijn, is overschreden. In het strafrecht kan ook het Openbaar Ministerie niet ontvankelijk zijn als bijvoorbeeld de opsporing en vervolging niet fatsoenlijk zijn verlopen.

O

Onroerende zaak

Hieronder valt volgens het Nieuw Burgerlijk Wetboek: de grond, nog niet gewonnen delfstoffen, beplantingen, gebouwen en werken die duurzaam met de grond zijn verbonden. Sinds enkele jaren worden ook andere zaken als onroerende zaken gezien. Het gaat dan om zaken die voorbestemd zijn om ergens langere tijd te blijven, ook al zijn ze verplaatsbaar. Voorbeelden daarvan zijn portocabins, stacaravans en containers.

Openbaar exploit

Een exploit dat moet worden betekend aan iemand zonder bekende woon- of verblijfplaats wordt betekend aan het parket van het Openbaar Ministerie bij het gerecht van de plaats waar de zaak moet dienen. Daarnaast wordt een verkorte versie van het exploit gepubliceerd in de krant. De oproepingstermijn voor dagvaarding is drie maanden. Is er geen woon- of verblijfplaats in Nederland bekend, maar wel in Europa? Dan wordt het exploit betekend conform de regelgeving opgenomen in o.a. de Europese Betekeningsverordening.

Ontruiming

Een gerechtsdeurwaarder mag de schuldenaar dwingen een onroerende zaak (pand) te verlaten wanneer deze in gebreke blijft. Ontruiming kan uitsluitend met een gerechtelijk bevel (vonnis van kantonrechter). De gerechtsdeurwaarder haalt alle goederen die niet bij het betreffende pand horen uit het pand en plaatst deze op straat. Deze goederen worden vervolgens door de gemeente afgevoerd en opgeslagen of ze worden als afval afgevoerd. Ook mensen en dieren die in het pand aanwezig zijn, worden eruit gezet. Ontruiming heft de schuld van de schuldenaar echter niet op: de geldvordering blijft gehandhaafd, vermeerderd met alle kosten.

Overbetekening

Wanneer een deurwaarder beslag heeft gelegd, brengt hij de schuldenaar daarvan op de hoogte door een officieel document langs te brengen. Die handeling van de deurwaarder wordt 'overbetekenen' genoemd. Degene voor wie het stuk bedoeld is, hoeft echter niet aanwezig te zijn. De deurwaarder mag het officiële document ook afgeven aan een huisgenoot of anders in een gesloten envelop in de brievenbus doen. Voorwaarde is wel dat dat gebeurt op het officiële adres van degene voor wie het document bestemd is.

Overbetekeningskosten

De kosten van het maken van officiële documenten en het bezorgen daarvan. Deze kosten worden ook wel 'explootkosten' genoemd.

P

President

De voorzitter van een rechtbank, een gerechtshof en van de Hoge Raad. Ook de rechter die een zitting van een rechtbank of hof voorziet, wordt 'president' of 'voorzitter' genoemd.

Procureur

Een procesvertegenwoordiger in een burgerlijke rechtszaak. Wanneer een advocaat een rechtszaak heeft die niet in zijn eigen arrondissement wordt gehouden, schakelt hij een collega in die wel in dit arrondissement staat ingeschreven: de procureur. Deze zorgt ervoor dat alle noodzakelijke processtukken bij de rechtbank en de advocaat terechtkomen. De advocaat blijft wel verantwoordelijk voor de rechtszaak en voert tevens het woord.

Proceskosten

Salarissen en voorschoten van advocaten en procureurs en verdere (noodzakelijke) gerechtskosten, alsmede het gemachtigdensalaris.

Proces-verbaal

Een officieel schriftelijk verslag. Een voorbeeld hiervan is het verslag dat een deurwaarder maakt van hetgeen hij heeft aangetroffen bij het leggen van een beslag op roerende zaken. Een proces-verbaal kan ook een verslag zijn waarin vastgelegd wordt wat aan de orde is gekomen op een rechtszitting.

Proces-verbaal van constatering

Een officieel schriftelijk verslag. Een voorbeeld van een proces-verbaal dat door de deurwaarder gemaakt wordt, is het proces-verbaal van een beslag op roerende zaken. De deurwaarder legt dan in een proces-verbaal van constatering vast waarop de deurwaarder beslag gelegd heeft.

Q

-

R

Rechtelijke macht

Rechters en officieren van justitie. De rechters worden tot de zittende magistratuur gerekend en de officieren van justitie tot de staande magistratuur. De rechter blijft zitten tijdens de zitting, de officier van justitie voert staande het woord.

Rekest

Wordt ook wel een 'verzoekschrift' genoemd. Hierin vraagt een partij (een bedrijf of een persoon) aan de rechter om iets te doen. De indiener van een verzoekschrift wordt de 'verzoeker' genoemd. De tegenpartij in een verzoekschrift wordt een 'verweerder' genoemd. Zaken waarin een verzoekschriftprocedure wordt gebruikt, zijn vaak ontslagzaken, echtscheidingszaken, alimentatiezaken en bewindvoeringszaken.

Requirant

Degene die een vordering indient.

Roerende zaken

Stoffelijke zaken. Een inboedel wordt bijvoorbeeld een roerende zaak genoemd, evenals een auto.

Rol/roladministratie

Een lijst van de zaken die op de zitting worden behandeld. Hierbij wordt aangegeven welke stukken uitgewisseld moeten worden tussen partijen.

S

Schuldeiser

Een persoon of bedrijf waaraan een schuldenaar nog geld moet betalen.

Schuldenaar

Degene die een betaalverplichting aan een schuldeiser niet is nagekomen.

Schuldsanering

Wanneer de schulden je boven het hoofd groeien, kan schuldsanering helpen. Schuldsanering wil zeggen dat je met behulp van anderen een overzicht maakt van al je schulden en van al je inkomsten en uitgaven. Samen stel je een plan op om alle schulden te betalen. Meestal kan je daarvoor aankloppen bij de Kredietbank of bij de Sociale Dienst.

Sommatie

Een aanmaning tot betaling.

Substantiëringsplicht

De plicht die de eiser heeft om niet alleen de eis in de dagvaarding te vermelden, maar ook de door de gedaagde partij tegen de eis aangevoerde verweren en de gronden daarvoor.

Surseance van betaling

Een wettelijk uitstel van betaling.

T

Terme de grace

De rechter kan in een vonnis opnemen dat de huurder nog maximaal één maand de tijd krijgt om alsnog aan zijn verplichtingen uit de huurovereenkomst te voldoen. Wanneer de huurder dan niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan, is de huurovereenkomst ontbonden, BW art. 5:1623 n lid 2.

Titel

Juridische basis, bijvoorbeeld vonnis, notariële akte, dwangbevel of beschikking.

Toevoeging

Beslissing van de Raad voor Rechtsbijstand. Hiermee wordt een rechtzoekende voor een bepaalde procedure een raadsman toegewezen.

U

Uitvoerbaar bij voorraad

Indien in een titel de veroordeling uitvoerbaar bij voorraad is verklaard, betekent dat dat de tenuitvoerlegging kan aanvangen en worden voortgezet, ongeacht of er een rechtsmiddel (bijvoorbeeld hoger beroep of verzet) tegen wordt ingesteld.

V

Vennootschap onder firma (V.O.F.)

Hiervan is sprake wanneer twee of meer vennoten samen een bedrijf onder een gemeenschappelijke naam voeren. Een V.O.F. heeft een eigen vermogen, maar is geen rechtspersoon. Dat betekent dat schuldeisers van de zaak zich zowel op het vermogen van de zaak als op de privévermogens van de vennoten kunnen verhalen. Vennoten zijn hoofdelijk aansprakelijk voor vennootschapsschulden.

Verschotten

Een deurwaarder moet soms gebruik maken van de hulp van anderen. Een voorbeeld daarvan is dat een deurwaarder een slotenmaker nodig heeft wanneer een woning wordt ontruimd. Verschotten zijn de kosten van het werk dat door anderen wordt gedaan. De deurwaarder betaalt die kosten in eerste instantie zelf. Later zal hij deze kosten op de schuldenaar verhalen.

Verstek

Niet verschijnen (verstek laten gaan) bij een gerechtelijke procedure. Verstek brengt toewijzing van de eis van de tegenpartij mee, tenzij de eis door de rechter ongegrond of onrechtmatig wordt verklaard.

Verweer

Het kan zo zijn dat je het er niet mee eens bent dat je een schuld hebt, waarvan een persoon of een bedrijf zegt dat je die hebt. Wanneer die persoon of dat bedrijf naar de rechter gaat, kun je daar verweer voeren. Meestal is de rechter in het geval van schulden een kantonrechter. Bij de kantonrechter kun je mondeling of schriftelijk verweer voeren.

Verweerder

De indiener van een verzoekschrift wordt de 'verzoeker' genoemd. De verweerder is de tegenpartij in een verzoekschrift.

Verzet

Een bezwaar tegen een uitspraak dat iemand kan indienen die bij verstek (afwezigheid) veroordeeld is.

Verzoeker

De indiener van een verzoekschrift.

Verzoekschrift

Hierin vraagt een partij (een bedrijf of een persoon) aan de rechter om iets te doen. De indiener van een verzoekschrift wordt de 'verzoeker' genoemd. De tegenpartij in een verzoekschrift wordt een 'verweerder' genoemd. Zaken waarin een verzoekschriftprocedure wordt gebruikt, zijn vaak ontslagzaken, echtscheidingszaken, alimentatiezaken en bewindvoeringszaken. Het verzoekschrift wordt ook wel een 'rekest' genoemd.

Vonnis

Een beslissing van een rechter in dagvaardingsprocedures.

Vordering

Het totaal van de hoofdsom, vermeerderd met rentes en toeslagen voor de gemaakte kosten in de betreffende zaak.

W

Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Hierin wordt onder andere beschreven wat de procedures zijn van de Rechtbanken, de Gerechtshoven en de Hoge Raad. Ook wordt in dit wetboek beschreven hoe vonnissen en beschikkingen uitgevoerd moeten worden.

Wet Consumentenkrediet (Wck)

Een wet waarin is vastgelegd welke regels gelden voor het in rekening brengen van rente door bedrijven. Deze wet is gemaakt om mensen die geld lenen te beschermen. Zo is erin vastgelegd hoeveel rente maximaal in rekening mag worden gebracht. Ook is erin geregeld dat organisaties die geld lenen aan allerlei eisen moeten voldoen. Een bedrijf dat zich moet houden aan de Wet Consumentenkrediet mag geen incassokosten in rekening brengen.

Wettelijke rente

De rente die wettelijk verschuldigd is bij het te laat betalen van de geldsom.

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)

Een wet die natuurlijke personen (personen waarbij geen sprake is van een eigen bedrijf) met financiële problemen een perspectief op een schuldenrije toekomst biedt. Dit traject is vergelijkbaar met faillissement. Een rechter beslist over het doorgaan van de sanering, de hoogte van het aflossingsbedrag en de duur van de sanering. Belangrijke voorwaarden voor toelating zijn dat de schulden te goeder trouw zijn ontstaan en dat een vrijwillig akkoord over afbetaling niet meer mogelijk is.

X

-

Y

-

Z

Zittende Magistratuur

Rechters.